

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-10-22 Nr. 429-449
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir Swedbank P&C Insurance AS, veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką pagal gyventojų turto draudimo sutartį už koncerte prarastą laikrodį. Pareiškėjas teigė, kad laikrodis buvo pavogtas, nes buvo pritvirtintas prie riešo ir dingo esant didelei žmonių grūščiai. Įvertinus draudimo sutarties sąlygas ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad turto dingimas ar praradimas laikomas nedraudžiamuoju įvykiu, išskyrus vagystės ar apiplėšimo atvejus. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo paaiškinimų ir kitų surinktų duomenų visuma nesudarė pakankamo pagrindo nustatyti, kad laikrodis buvo pavogtas. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo reikalavimas pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką atmestas kaip nepagrįstas.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2026 m. kovo 26 d. pareiškėjas su draudiku sudarė gyventojų turto draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria Gyventojų turto draudimo taisyklų² (toliau – Taisyklės) pagrindu buvo apdraustas pareiškėjo butas ir namų turtas.

2026 m. rugpjūčio 3 d. pareiškėjas informavo draudiką, kad 2026 m. liepos 31 d. koncerte buvo pavogtas jo laikrodis „Garmin Epix 2 Saphi“ (toliau – įvykis).

Draudikas, gavęs policijos pažymą, kad tyrimas dėl įvykio nėra atliekamas, ir įvertinęs surinktus duomenis, 2026 m. rugpjūčio 31 d. pripažino įvykį nedraudžiamuoju ir atsisakė mokėti draudimo išmoką.

2026 m. rugsėjo 10 d. pareiškėjas dėl laikrodžio vagystės kreipėsi į Kauno apskrities Vyriausiąjį policijos komisariatą (toliau – Kauno VPK).

Pareiškėjas, gavęs 2026 m. rugsėjo 15 d. Kauno VPK nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą (toliau – Nutarimas), kreipėsi į draudiką, prašydamas persvarstyti sprendimą. Įvertinęs papildomai pateiktus duomenis, draudikas sprendimo nepakeitė, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Ginčo reikalavimai

Pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką atlyginančią dėl prarasto laikrodžio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad laikrodis buvo pavogtas, nes buvo pritvirtintas prie riešo, dingo esant didelei žmonių grūščiai ir fiziniam kontaktui su kitais asmenimis, o apžiūrėjus aplinką jo

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Gyventojų turto draudimo taisyklės, galioja nuo 2024 m. balandžio 11 d.

rasti nepavyko. Pareiškėjo vertinimu, policijos Nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nepaneigia vagystės fakto, todėl draudikas turėtų įvertinti aplinkybių visumą ir Taisyklėse numatytos kišenvagystės išimties taikymą.

Draudikas su pareiškėjo reikalavimu nesutinka. Draudiko teigimu, pagal Taisyklės turto dingimas ar praradimas nėra draudžiamasis įvykis, išskyrus vagystės ar apiplėšimo atvejus. Surinkti duomenys nepatvirtina, kad laikrodžio buvo pagrobtas, o pareiškėjo paaiškinimai nėra visiškai nuoseklūs ir vagystės versija grindžiama prielaidomis. Draudikas taip pat nurodo, kad laikrodžio nešiojimas ant riešo savaime nepatvirtina kišenvagystės, todėl nėra pagrindo įvykį pripažinti draudžiamuoju.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar **draudikas pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju ir mokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl laikrodžio praradimo patirtą žalą.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.³

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką⁴. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.⁵ Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamąjo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis).⁶

Taisyklių skyriuje „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?“ nustatyta, kad visi įvykiai, neįtraukti į nedraudžiamųjų įvykių sąrašą, laikomi draudžiamaisiais įvykiais. Šiame skyriuje turto dingimas, praradimas arba pasisavinimas priskiriami nedraudžiamiesiems įvykiams, tačiau numatyta išimtis – draudimo išmoka mokama už nuostolius, patirtus dėl

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁴ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

vagystės ar apiplėšimo. Pagal Taisyklės vagyste laikomas draudimo objekto pagrobimas įsibrovus į draudimo vietą arba pagrobimas už draudimo vietos ribų, įskaitant kišenvagystę. Apiplėšimas apibrėžiamas kaip draudimo objekto pasisavinimas naudojant smurtą, keliantį grėsmę asmens gyvybei ar sveikatai, arba grasinant panaudoti smurtą.

Pareiškėjas teigia, kad laikrodys buvo pavogtas, o draudikas nurodo, kad surinkti duomenys jo vagystės nepatvirtina. Todėl būtina įvertinti, ar įvykiui taikytina Taisyklėse nustatyta išimtis dėl turto pagrobimo už draudimo vietos ribų, įskaitant kišenvagystę, t. y. ar byloje esančių duomenų pakanka nustatyti, kad laikrodys buvo pagrobtas.

Pareiškėjas vagystės versiją grindžia tuo, kad laikrodys buvo pritvirtintas prie riešo silikonine apyranke su metaliniu fiksatoriumi, koncerte buvo didelė žmonių grūstis ir jis jautė kitų asmenų prisilietimus prie rankos. Pareiškėjas taip pat nurodo, kad, pastebėjęs laikrodžio dingimą, apžiūrėjo aplinką, tačiau jo nerado. Pareiškėjo vertinimu, šių aplinkybių visuma leidžia spręsti, kad laikrodys buvo pavogtas, o policijos Nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą šios versijos nepaneigia.

Vertinant šiuos argumentus, pažymėtina, kad Nutarime atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą užfiksuoti pareiškėjo paaiškinimai, jog koncerto metu aplink jį buvo daug žmonių, kurie vaikščiojo pirmyn ir atgal, buvo didelė grūstis ir trintis tarp žmonių. Pareiškėjas nurodė keletą kartų pajutęs, kad praeinantys žmonės lietsi prie jo ir jo rankos, o koncerto pabaigoje pastebėjęs, kad ant kairės rankos riešo nebėra laikrodžio. Nutarime taip pat nurodyta, kad pareiškėjas paties laikrodžio nusegimo nejautė, apžiūrėjęs žemę nukritusio laikrodžio nepastebėjo ir mano, kad laikrodys buvo pavogtas.

Nutarime pažymėta, kad, tikslinant įvykio aplinkybes, buvo patikrintas policijos registruojamų įvykių registras, tačiau kitų pranešimų apie to paties koncerto metu įvykdytas vagystes negauta. Asmenų, mačiusių įvykį ar galinčių paaiškinti jo aplinkybes, nustatyti nepavyko. Įvertinus surinktus duomenis, konstatuota, kad negauta duomenų apie Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų nusikalstamų veikų požymius. Nutarime paaiškinta, kad ikiteisminis tyrimas gali būti pradėtas tik nustačius konkrečius nusikalstamos veikos požymius, o jo pradėjimas negali būti grindžiamas vien siekiu išsklaidyti abejones, patvirtinti ar paneigti prielaidas ir spėjimus.

Vertinant šias aplinkybes, sutiktina su pareiškėju, kad atsisakymas pradėti ikiteisminį tyrimą savaime nepatvirtina, jog laikrodys buvo pamestas, ir neatmeta jo pagrobimo galimybes. Vis dėlto Nutarimas nepatvirtina ir vagystės fakto: jame užfiksuoti pareiškėjo paaiškinimai ir jo išvada apie galimą vagystę, tačiau papildomų šių išvadą pagrindžiančių aplinkybių nenustatyta. Todėl Nutarimas vertintinas kartu su kitais byloje esančiais duomenimis, nesuteikiant šiam sprendimui lemiamos reikšmės.

Pažymėtina, kad vagystės faktui pagrįsti nėra būtina nustatyti laikrodį pagrobusį asmenį ar pateikti tiesioginį jo pagrobimo įrodymą. Ši aplinkybė gali būti nustatoma ir pagal netiesioginių įrodymų visumą. Tačiau pareiškėjo nurodyti duomenys turi sudaryti pakankamą pagrindą spręsti, kad laikrodys buvo pagrobtas, o ne vien patvirtinti tokio įvykio galimybę.

Nagrinėjamu atveju didelė žmonių grūstis ir pareiškėjo jausti prisilietimai prie rankos galėjo sudaryti sąlygas vagystei, tačiau savaime nepatvirtina, kad kitas asmuo atliko veiksmus, kuriais siekė nuimti ir pasisavinti laikrodį. Pareiškėjas konkretaus laikrodžio netekimo momento nepastebėjo ir paties nusegimo nejautė. Aplinkybė, kad laikrodys buvo pritvirtintas apyranke su metaliniu fiksatoriumi, taip pat savaime neleidžia atmesti atsitiktinio jo praradimo galimybes. Byloje nėra duomenų, iš kurių būtų galima spręsti, kad laikrodys negalėjo atsisėgti ar kitaip nukristi. Tai, kad laikrodžio nepavyko rasti ant žemės, esant didelei žmonių grūščiai ir nežinant tikslaus jo netekimo momento, taip pat neleidžia patikimai nustatyti praradimo priežasties.

Įvertinus pareiškėjo paaiškinimus, Nutarime užfiksuotas aplinkybes ir kitus Lietuvos bankui pateiktus duomenis, darytina išvada, kad jie nesudaro pakankamo pagrindo nustatyti, jog laikrodys buvo pagrobtas. Pareiškėjo nurodytos aplinkybės leidžia svarstyti vagystės galimybę, tačiau neleidžia pripažinti šios versijos labiau tikėtina už kitas laikrodžio praradimo priežastis.

Pažymėtina, kad Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta, jog draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmokos ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo. Taigi, sprendimas dėl draudimo išmokos turi būti grindžiamas surinktų duomenų visumos vertinimu, o ne vien galima draudžiamojo įvykio versija. Nagrinėjamu atveju, nenustačius pakankamo pagrindo laikrodžio praradimą pripažinti vagyste, nėra pagrindo taikyti Taisyklėse nustatytos išimties ir įpareigoti draudiką mokėti draudimo išmoką.

Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad draudikas pagrįstai atsisakė dėl įvykio mokėti draudimo išmoką, o pareiškėjo reikalavimas pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl laikrodžio praradimo patirtą žalą, atmetinas.

Išvada

Nenustačius, kad įvykis atitinka Taisyklėse numatytą vagystės išimtį, nėra pagrindo įpareigoti draudiką išmokėti draudimo išmoką už prarastą laikrodį. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo reikalavimas atmetinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis